

Dosarul nr. 3ra-243/19

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (jud: O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, L. Pruteanu, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând cererea Societății Comerciale „Dami Grup” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Dami Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, intervenient accesoriu Consiliul raional Anenii Noi cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă:

La data de 29 iulie 2014 reclamanta SC „Dami Grup” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, intervenient accesoriu Consiliul raional Anenii Noi cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost admisă cererea SC „Dami Grup” SRL cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanță de judecată, a fost admisă parțial acțiunea depusă de SC „Dami Grup” SRL și a fost anulată ca fiind ilegală decizia cu privire la aplicarea sancțiunilor economice nr. 17 din 21 iulie 2014, emisă de Inspeția de Stat în Construcții. În rest, cerințele SC „Dami Grup” SRL cu privire la anularea actelor de control nr. 29 și nr. 30 din 12 mai 2014, emise de Inspeția de Stat în Construcții, au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Inspeția de Stat în Construcții și a fost menținută hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La data de 15 februarie 2016 Inspeția de Stat în Construcții a declarat recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu adoptarea unei noi hotărâri,

prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind una nefondată, neîntemeiată, depusă tardiv și cu nerespectarea procedurii prealabile.

Prin decizia din 01 februarie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Inspekția de Stat în Construcții și a fost casată integral decizia din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Inspekția de Stat în Construcții, a fost casată hotărârea din 25 mai 2015 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea SC „Dami Grup” SRL cu privire la repunerea în termenul de adresare în instanță de judecată, iar în consecință acțiunea depusă de SC „Dami Grup” SRL, a fost respinsă ca fiind depusă în afara termenului de prescripție.

La data de 09 noiembrie 2018 SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot a declarat recurs împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Ulterior, la data de 12 martie 2019 SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot a depus cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 14 alin. (1) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, în partea prescrierii dreptului de a contesta actul administrativ individual, în cazul în care acesta a fost emis în baza unei legi neconstituționale.

Examinând cererea SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție va examina cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În corespundere cu art. 12¹ din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la data de 09 februarie 2016 Curtea Constituțională a Republicii Moldova a adoptat hotărârea nr. 2 „Pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate) (sesizarea nr. 55b/2015)”, prin care s-a decis că în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la

soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

Astfel, conform § 79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate.

Curtea a menționat că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Potrivit § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică faptul că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Concomitent, Curtea a precizat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, or, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la par. 82. Excepția de neconstituționalitate care întrunește aceste condiții poate fi ridicată în față oricărei instanțe.

Astfel, întru ridicarea excepției de neconstituționalitate, cu sesizarea Curții Constituționale, sunt necesare întrunirea, cumulativ, a condițiilor strict-obligatorii prevăzute la art. 12¹ din Codul de procedură civilă și § 82 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, cererea SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate nu întrunește exigențele evidențiate supra, or recursul depus împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin prisma art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, este considerat inadmisibil, iar excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea depusă de SC „Dami Grup” SRL, reprezentată de avocatul Alexandru Bot cu privire la ridicarea

excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 12¹ și 270 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge cererea Societății Comerciale „Dami Grup” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Alexandru Bot, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Dami Grup” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Inspecției de Stat în Construcții, intervenient accesoriu Consiliul raional Anenii Noi cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic